

عنوان طرح پژوهشی: طراحی و اجرای مدل های کاربردی تحلیل و روانسنجی آزمون های سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

مجری طرح: مسعود گرامی پور – دانشگاه خوارزمی

سال اجرا: ۱۴۰۱

چکیده:

این پژوهش با هدف بررسی الگوی اعتبارسنجی آزمون های کتبی استاندارد پداگوژی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور انجام شد. این مطالعه در چارچوب یک طرح تحقیق ترکیبی (کیفی-کمی) انجام شد. در بخش کیفی، داده ها از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته با متخصصان پداگوژی، سنجش و اندازه گیری و کارشناسان آموزش فنی و حرفه ای جمع آوری شد. سپس، تحلیل محتوای کیفی برای استخراج الگوهای اجرا و اعتبارسنجی آزمون های کتبی و عملی انجام گرفت. نتایج تحلیل کیفی نشان داد که طراحی و اجرای آزمونها مستلزم نظارت دقیق متخصصان، بازبینی مداوم بانک سؤالات و استفاده از رویکردهای روانسنجی پیشرفته است. در بخش کمی، اکثریت سؤالات و خرده آزمون-های استاندارد پداگوژی فاقد حداقل های اعتبار محتوایی بودند. همچنین نتایج آزمون با استفاده از نظریه کلاسیک اندازه گیری نیز در یک راستا نشانگر پایایی و اعتبار همگرا و افتراقی حداقلی شایستگی های مورد سنجش استاندارد پداگوژی بود. به علاوه یافته های نظریه پاسخ سؤال نشان داد که آزمون پداگوژی در اندازه گیری سطوح بالا و پایین توانایی ناتوان بوده و در سطوح دیگر آگاهی آزمون دارای نوسان بسیار زیاد است. یافته های روانسنجی شبکه ای نشان داد که اکثریت سؤالات رابطه معنی داری با یکدیگر دارند. نتایج CDA نشان داد که استاندارد پداگوژی در پوشش کامل تمام شایستگیها ناموفق عمل میکند. تحلیل DIF نیز وجود برخی سوگیری ها نسبت به جنسیت در برخی از سؤالات را نشان داد که البته ناچیز و قابل چشم پوشی هستند. در نهایت اعتبار ملاکی، علیرغم ناهمسویی غیرمعمول و معکوس میان آزمون های عملی دومرحله ای سازمان فنی و حرفه ای، نشان دهنده اعتبار پیشبین کمیته آزمون کتبی پداگوژی بود. یافته های پژوهش نشان داد که اعتبار استاندارد پداگوژی سازمان فنی و حرفه ای کشور با استفاده از ترکیب روش های کلاسیک و مدرن روانسنجی دارای اعتبار حداقلی است. همچنین، ضرورت بازبینی مستمر سؤالات، بهره گیری از مدل های سنجش تشخیصی شناختی و بهبود فرایند بازخورد به بانک سؤالات آزمون مورد تأکید قرار گرفت. این مطالعه پیشنهاد می کند که در طراحی آزمون های آینده، از فناوری های نوین سنجش مهارت و مدل های شبکه ای روانسنجی استفاده شود.

اجرای این پژوهش می تواند به افزایش قابلیت های پیش بینی، اندازه گیری دقیق تر مهارت ها و صلاحیت ها با استفاده از خزانه سؤال معتبر، و بهبود عملکرد فرآیندهای سنجش در مواجهه با چالش های متغیر و پیچیده در حوزه های فنی و حرفه ای کمک کند. استفاده از مدل های روانسنجی پیشرفته می تواند باعث بهبود اهداف پژوهشی مانند شناسایی نقاط ضعف و قوت مهارتی آزمون شوندگان، اصلاح فرآیندهای اجرایی سنجش مهارت، برورسانی و اصلاح پلتفرم و نرم افزارهای خزانه سؤال و حوزه سنجش مهارت، افزایش رضایت مخاطبین، و جلوگیری از روندهای تکراری گردد. سرانجام، این پژوهش می تواند منجر به ارتقاء مدل های سنجش مهارت در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور شود و به عنوان پلی مؤثر در ارتقاء کیفیت و اعتبارسنجی آزمون های فنی و حرفه ای شناخته شود.